

איש השנה תשמ"ב

(המשך מעמוד 29)

לסבול עוד התגרות זו של המחבלים! תושבי הגליל זכאים להגנה!

מסע זה היה כה יעיל, עד כי כעבור יומיים-שלושה לא זכר עוד איש בישראל שקדם משהו להפגות צפוני הגליל. ההיסטוריה כאילו התחילה באותו יום. אחת התוצאות: בעוד שבמניין הישראלי החלה המילי-חמה ב־6 ביוני, הרי במניין הפלסטינים ושאר הערבים החלה המילחמה יומיים לפני כן, ב־4 ביוני, עם הפצת ביירות.

מהרגע שנפלו פצצות-הקטיושות על קריית-שמונה, התנהל הכל ביעילות של מכונה משומנת. נמצאה העילה למילחמה: הצורך להרחיק את המחבלים, אחת ולתמיד. מטוח-האש של יישובי-הגליל, בתחכום שהיה ראוי ליצי-רתו של ג'ורג' אורוול, 1984, נקראה המילחמה "מיבצע שלום-הגליל".

עתה לא היתה עוד כל בעייה בשיכנוע הי-ממשלה ודעת-הקהל. הממשלה אישרה את מילחמתו של שרון, והרוב העצום של דעת-הקהל הישראלי תמך בה בהתלהבות, כאקט מוצדק לחיזוקן של הגנה לאומית עצמית.

4 מילחמות שונות

אריאל שרון השיג את מבוקשו, בצורה האופיינית לו, אך בנסיבות שעמדו להיות לו לרועץ. מבלי שהבין זאת, היתה למערכת-הכיווץ, שקדמה למילחמה, השפעה רבה על מהלכה.

כי שרון לא קיבל אישור למילחמה שהוא חפץ בה, הוא קיבל אישור למילחמה אחרת, והסתירה בין שתי המילחמות עמדה להתגבש במיבצע כולו.

מילחמת הלבנון, שהחלה ב־6 ביוני 1982, קיפחה בתוכה, למעשה, ארבע מילחמות שונות זו מזו:

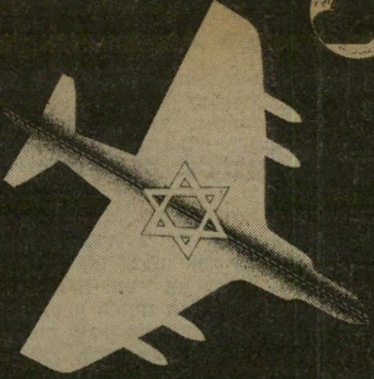
- המילחמה שאותה תיכנן אריאל שרון, המילחמה שאותה אישרו מנחם בגין וזמרי-המלחמה, בתמיכת האופוזיציה וה"קונסנזוס הלאומי".

- המילחמה שתיכנן צה"ל, המילחמה כפי שהיא אירעה למעשה.

- זו היתה שונה מכל שלוש המילחמות המתוכננות. המילחמה של שרון היתה בעלת קונספציה ברורה.

היא כבר היתה לקוייה ביסודה, כי שלוש מטרותיה השונות אמנם השלימו זו את זו בתיאוריה, אך סתרו זו את זו למעשה. הגשמתן הצבאית בשטח יצרה, פלוגי-טר", שהיה בעוכרי התוכנית כולה.

האגודה הלאומית-החברתית

פלאקאט על ג'מבלוט: ילדים בהפצצה

מילחמתנו שה צה"ל היתה שונה לגמרי, והוכחה על-ידי מניעים שונים בתכלית. כל צבא מכין בכל עת תוכניות למיבצעים צבאיים, שהוא עשוי להידרש לבצעם. תוכניות אלה באות לקדם פני בעיות צבאיות משוערות. לנגד עיני המתכננים של צה"ל, שהכינו את תוכניותיהם בלי קשר לבעיות פוליטיות אקטואליות, עמדו הבעיות הצבאיות שהיו קיימות, לפי הערכתם, בלבנון. הם לא האמינו באגדה, שהופצה לאחר מכן במיסגרת מערכת-הכיווץ, כאילו עמדו הסורים והפלסטינים לתקוף את ישראל במיתקפה צבאית גדולה, להשמיד את חיפה, לכבוש את הגליל ושאר דיבריי-הבל מסוג זה. אך היתה להם מקור לדאגה.

הם ידעו כי הצבא של אש"ף, שהיה נתון בדרום לבנון בתהליך המעבר מצבא-גרילה לצבא סדיר, אינו מסוגל לנהל מילחמה נגד ישראל, או אף לעצור את צה"ל אם זה יפלוש ללבנון. בוודאי לא היתה כל אמת בדיבריי-הכיווץ על "הצורך לשלוש דיוויזיות" שנמצא במחשני אש"ף בלבנון.

אך לפי הערכת המתכננים, הצבא הפלסטיני בדרום-לבנון יכול היה להתפתח במשך הזמן לכוח רציני, המסוגל לעכל לפחות נשק בלתי-מתוחכם מן הסוג שנמצא בלבנון. עם חינוקו של הצבא הסורי, עלולים היו הסורים — לפי הערכה זו — להתבצר בלבנון בעמדות חזקות, שכיבושן היה עולה במחיר רב. כשהם מבוצרים כך, יכלו לשגר קדימה את הכוחות הקלים של אש"ף כדי להטריד את ישראל, ובצורה זו להכריח את צה"ל לעלות על קווי-ההגנה שבהם היה הצבא הסורי ממתין לו. סכנה זו היתה גוברת פי כמה, אילו היה הצבא העיראקי מסוגל או לחוש לעזרת הצבא הסורי — דבר שלא היה אפשרי כל עוד היתה נטושה, מילחמת איראן-עיראק.

התוכנית של צה"ל באה לקדם פני סכנות אלה. ציר המאמץ העיקרי שלה היה נגד הי-צבא הסורי, כדי לשבור אותו. הפעולה נגד הצבא הפלסטיני נועדה להיות רק מאמץ מישני. ני, העיר ביירות לא מילאה בתוכנית זו כל תפקיד.

כאשר ניתנה הפקודה ערב ה־6 ביוני, פעל צה"ל — כמובן — לפי התוכנית שלו.

● הסורים לא רצו

כך הסתבכו המגמות והצרכים של שלוש מילחמות שונות לגמרי, ויצרו לא רק פלונטר רגיל — אלא את מלך מלכי הפלונטריים.

צה"ל התקדם נגד הפלסטינים. לפי הוראות שרון, נעשה הכל כדי למשוך את הסורים למילחמה. אמנם, אלה לא התלהבו לרעיון כלל וכלל, ולא רצו לפתוח באש. אריאל

מילחמתו של בגין, שאושרה בהחלטת הממשלה, היתה שונה לגמרי. בגין התרגש באמת ובתמים למראה ההפגזה של יישובי-הגליל בידי אש"ף. המבט הסלקטיבי שלו איפשר לו להתעלם מכל מה שקדם לכך, ומן הפרור-בוקציה המתוכננת-היטב של שרון. בגין הוא איש רגשי, ומראה הילדים היהודיים במיקלטים אכן ניגן על מיתרי נפשו — כפי שציפה אריאל שרון.

החלטת הממשלה, שנתנה את האור הירוק לאריאל שרון, לא איפשרה לו אלא לכבוש את השטח שממנו ניתן להפגין את יישובי-הגליל. כך נולדה האגדה של "ארבעים הקילומטרים", שעמדה לאחר מכן לגרום לשרון צרות כה רבות בדעת-הקהל, בקרב חיילי צה"ל עצמם, ובעולם כולו. מילחמת "שלום הגליל" היתה מילחמתו של בגין, ובימים הראשונים ביטאה בלי ספק קונסנזוס לאומי כימעט מלא.

הממשלה לא ידעה באותו רגע שמניו וגמור עם אריאל שרון לגרור את הסורים למילחמה, וכי זה היה חלק חיוני ובלתי-נפרד של תוכניתו.

למשארים

בתל-אביב

נבחרת

באמריקאנו

מסעדה חלבית ב"גן יעקב" ליד "היכל התרבות"

טלפון להזמנות 03-289289